

PATVIRTINTA
Kėdainių r. Akademijos gimnazijos
direktoriaus 2018 m. lapkričio 14d.
įsakymu Nr. V-516

KĖDAINIŲ R. AKADEMIJOS GIMNAZIJOS KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kėdainių r. Akademijos gimnazijos krizių valdymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja krizių valdymą gimnazijoje, krizių valdymo komandos narių funkcijas, institucijų bendradarbiavimą krizių valdymo gimnazijoje metu.

2. Krizių valdymo tikslas:

2.1. užtikrinti, kad krizės įveikimo metu ugdymo procesas gimnazijoje vyktų įprasta tvarka arba kuo greičiau prie jos grįžtų;

2.2. užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

3. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **krizinė situacija** – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir kt.;

3.2. **krizė gimnazijoje** – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą gimnazijos bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę gimnazijos bendruomenės dalį;

3.3. **krizės valdymas gimnazijoje** – veiksmai, kuriuos atlieka gimnazijos krizių valdymo komanda, gimnazijos vaiko gerovės komisija ir savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos krizių valdymo komanda, siekdama įveikti krizės sukeltas problemas ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą. Krizių valdymas apima pagalbos organizavimą, gimnazijos bendruomenės (įskaitant tėvus, globėjus/rūpintojus) bei kitų institucijų informavimą, bendravimą su žiniasklaida, pasirūpinimą gimnazijos bendruomenės narių saugumu ir pan.;

3.4. **krizių valdymo gimnazijoje komanda** – gimnazijoje nuolat veikianti krizių valdymą vykdanči komanda, kurią sudaro administracijos, švietimo pagalbos specialistų, mokytojų atstovai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų.

4. Tvarkos aprašas parengtas ir organizuojamas vadovaujantis Rekomendacijomis dėl krizių valdymo mokyklose, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. kovo 8 d. įsakymu Nr. V-229.), Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 „Dėl Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ bei atsižvelgiant į Lietuvos visuomenės informavimo etikos kodeksą (<http://www.etikoskomisija.lt/teisine-informacija/etikos-kodeksas/item/69-lietuvos-visuomenės-informavimo-etikos-kodeksas>).

5. Visi krizių valdymo gimnazijoje komandos nariai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

II SKYRIUS KRIZIŲ VALDYMO GIMNAZIJOJE ORGANIZAVIMAS

6. Krizių valdymo gimnazijoje komandos paskirtis – pasirengti konstruktyviai reaguoti į krizę, o įvykus krizei – koordinuotai ir veiksmingai organizuoti krizės pasekmių įveikimą, užtikrinti krizės

paveiktiems gimnazijos bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą, atkurti įprastą gimnazijos bendruomenės veiklą.

7. Krizių valdymo gimnazijoje komanda sudaryta iš 5 narių, jai vadovauja gimnazijos direktorius. Komandos sudėtį tvirtina gimnazijos direktorius.

Krizių valdymo gimnazijoje komandą sudaro:

komandos vadovas – Liudas Tauginas, (jam nesant – laikinai pavaduojantis direktorių asmuo);
nariai: Sigita Burzdžiuvienė, socialinė pedagogė metodininkė – atsakinga už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, komunikaciją su žiniasklaida;

Ona Šulinskienė, Neringa Kaziukaitytė, socialinės pedagogės metodininkės – atsakingos už komunikaciją su gimnazijos bendruomene;

Aušra Pupkutė, vaiko gerovės komisijos (toliau – V GK) pirmininkė – atsakinga už saugumo priežiūrą ir komunikaciją su policija, taip pat už administracinius darbus;

Aušra Martinkienė, visuomenės sveikatos priežiūros specialistė – atsakinga už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą.

8. Gimnazijos komanda krizės valdyme atlieka šias funkcijas:

8.1. kartu su V GK parengia preliminarų krizės valdymo veiksmų planą, kuriame numato krizės valdymo veiksmus (toliau – Krizės valdymo veiksmų planas), (1 priedas);

8.2. įvykus krizei, kartu su V GK konsultuojasi su Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir kultūros skyriumi bei Kėdainių švietimo pagalbos tarnyba, peržiūri preliminarų krizės valdymo veiksmų planą, pritaikant jį esamai krizės situacijai, ir įvertina gimnazijos turimus vidinius psichologinei pagalbai reikalingus resursus, prireikus išskviečia psichologinės pagalbos teikėją (-us), reguliariai aptaria esamą krizės situaciją ir tolesnius krizės valdymo veiksmus. Pasikeitus aplinkybėms priima sprendimą:

8.2.1. koreguoti krizės valdymo veiksmų planą;

8.2.2. sustabdyti krizės valdymo veiksmus. Sustabdžius krizės valdymo veiksmus, aptaria krizės valdymo eigą ir numato postvencinius veiksmus.

9. Krizių valdymo gimnazijoje komandos narių funkcijos:

9.1. vadovas Liudas Tauginas:

9.1.1. vadovauja krizių valdymo gimnazijoje komandos darbui;

9.1.2. užtikrina, kad, nesant kurio nors komandos nario, jo funkcijoms krizės valdyme atlikti būtų paskirtas kitas gimnazijos darbuotojas;

9.1.3. užtikrina, kad krizių valdymo gimnazijoje komandos nariams dalyvaujant krizės valdymo veikloje, būtų paskirti asmenys jų tiesioginiam darbui atlikti;

9.1.4. rūpinasi, kad komandos nariai ir kiti gimnazijos darbuotojai, paskirti jų funkcijoms krizės valdyme atlikti, įgytų krizės valdymo kompetencijų ir nuolat (ne rečiau kaip kartą per metus po 4 akademines valandas) tobulintų kvalifikaciją šioje srityje;

9.1.5. inicijuoja krizių valdymo gimnazijoje komandos posėdžius krizės valdymo klausimams svarstyti. Posėdžiai krizės valdymo organizaciniais klausimams (narių funkcijoms krizės valdyme pasiskirstyti, preliminariam krizės valdymo veiksmų planui sudaryti, planuoti dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, pasidalinti patirtimi ir kita) aptarti organizuojami pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 2 kartus per metus;

9.1.6. įvykus krizei, nedelsiant informuoja Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir kultūros skyrių, prireikus – savivaldybės Vaiko teisių apsaugos tarnybą;

9.1.7. įvykus krizei, susisiečia su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija, patikslina krizės faktus, aptaria su asmens artimaisiais, kokia informacija apie krizę bus pateikta gimnazijos bendruomenei (gimnazijos administracijai, mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

9.1.8. krizės metu nedelsiant sušaukia ir informuoja apie krizę krizių valdymo gimnazijoje komandą ir vaiko gerovės komisiją;

9.1.9. informuoja gimnazijos administraciją ir mokytojus apie krizės valdymo organizavimo veiksmus ir pateikia informaciją apie krizę gimnazijos darbuotojams, užtikrina, kad mokytojai

nedelsiant (ne vėliau kaip kitą ugdymo dieną) vienu metu mažoms mokinių grupėms (klasėse) praneštą informaciją apie krizę. Esant poreikiui, pateikia informaciją žiniasklaidai.

9.1.10. iškvietus psichologinės pagalbos teikėją (-us), informuoja Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir kultūros skyrių;

9.1.11. mokinio ir (ar) gimnazijos darbuotojo mirties atveju pasirūpina, kad jo asmens duomenys būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių ir kitur; mirusiojo daiktus perduoda artimiesiems;

9.2. narė, atsakinga už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, komunikaciją su žiniasklaida, Sigita Burzdžiuvienė:

9.2.1. įvykus krizei, vertina situaciją gimnazijoje (labiausiai krizės paveiktus gimnazijos bendruomenės narius, bendrą gimnazijos bendruomenės mikroklimatą, psichologinės pagalbos teikimo poreikį) ir gimnazijos vidinius resursus, reikalingus psichologinei pagalbai teikti;

9.2.2. bendradarbiaudama su Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir kultūros skyriumi, organizuoja psichologinės pagalbos gimnazijos bendruomenei teikimo priemones (teikėjus, patalpas, laiką);

9.2.3. labiausiai krizės paveiktiems gimnazijos bendruomenės nariams siūlo psichologinę pagalbą ir (ar) teikia informaciją apie psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir (ar) teikia psichologinę pagalbą gimnazijos bendruomenės nariams;

9.2.4. bendradarbiaudama su VGK, psichologinės pagalbos teikėju (-ais) ar Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir kultūros skyriumi, gimnazijos komandos vadovu, parengia informacijos apie krizę tekstą, kuris bus skirtas žiniasklaidai, bei pateikia šią informaciją gimnazijos komandos vadovui;

9.2.5. vertina bendravimo su žiniasklaida efektyvumą;

9.3. narės, atsakingos už komunikaciją su gimnazijos bendruomene, Ona Šulinskienė ir Neringa Kaziukaitytė:

9.3.1. reguliariai atnaujina gimnazijos komandos narių ir psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą gimnazijos komandos nariams ir bendruomenei;

9.3.2. bendradarbiaudamos su VGK, psichologinės pagalbos teikėju (-ais) ar Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir kultūros skyriumi, gimnazijos komandos vadovu, parengia informacijos apie krizę tekstą, kuris bus skirtas gimnazijos bendruomenei, bei pateikia šią informaciją gimnazijos komandos vadovui;

9.3.3. konsultuoja gimnazijos komandos vadovą, mokytojus, kaip informuoti apie krizę mokinius;

9.3.4. paruošia informaciją apie krizę ir praneša mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

9.3.5. vertina bendravimo su gimnazijos bendruomene efektyvumą;

9.4. narė, atsakinga už saugumo priežiūrą/organizavimą, komunikaciją su policija/saugos tarnyba ir administracinius darbus, Aušra Pupkutė:

9.4.1. esant krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme gimnazijos bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių gimnazijos bendruomenės narių saugumą, ir informuoja komandos vadovą, prireikus iškviečia policiją ir (ar) priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

9.4.2. po krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą;

9.5. narė, atsakinga už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą, Aušra Martinkienė:

9.5.1. esant realiai ar suvokiamai grėsmei gimnazijos bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus gimnazijos bendruomenės narius, inicijuoja pirmosios medicininės pagalbos teikimą ir informuoja gimnazijos komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia greitąją medicinos pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

9.5.2. rūpinasi, kad krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmajai medicininei pagalbai suteikti;

9.5.3. numato vietą (-as) gimnazijoje, kur galėtų būti teikiama pirmoji medicininė pagalba;

9.5.4. po krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

10. Krizės valdymo laikotarpiu itin svarbus klasių vadovų ir mokytojų vaidmuo, jie:

- 10.1. rengia pokalbius klasėse;
 - 10.2. neleidžia sklisti gandams;
 - 10.3. atsako į mokinių klausimus;
 - 10.4. sudaro galimybę mokiniams laisvai reikšti emocijas;
 - 10.5. identifikuoja mokinius, kuriems reikia pagalbos;
 - 10.6. vykdo užsiėmimus, švelninančius patirtą traumą (meninės veiklos, rašinių rašymo ir pan.);
 - 10.7. palaiko ryšius su tėvais (globėjais/rūpintojais).
11. Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyrius teikia informaciją gimnazijos komandai ir VGK apie psichologinės pagalbos teikėją (-us), konsultuoja gimnazijos komandą dėl krizės valdymo veiksmų ir psichologinės pagalbos teikimą krizės metu.
-

KRIZĖS VALDYMO VEIKSMŲ PLANAS

1. Gimnazijos bendruomenės narys, gavęs informaciją apie krizę mokykloje, nedelsdamas informuoja gimnazijos komandos vadovą Liudą Tauginą, tel.: (8 615) 40 514. Jam nesant, laikinai direktorių pavaduojantį asmenį l.e.p. direktoriaus pavaduotoją ugdymui, V GK pirmininkę Aušrą Pupkutę, tel. (8 633) 80 277.

2. Gimnazijos komandos vadovas susisieikia su nukentėjusiojo asmens artimaisiais ir (ar) policija patikslina krizės faktus (kas, kur ir kada įvyko) ir informaciją, kuri galėtų būti pateikta gimnazijos bendruomenei.

3. Gimnazijos komandos vadovas nedelsdamas sušaukia krizių valdymo komandos ir vaiko gerovės komisijos posėdį.

Gimnazijos komandos narių vardai, pavardės, telefono Nr., funkcijos krizės valdymo metu:

1. Sigita Burzdžiuvienė, tel.: (8 677) 20 055 – atsakinga už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, komunikaciją su žiniasklaida;

2. Ona Šulinskienė, tel.: (8 673) 00 810 – atsakinga už komunikaciją su gimnazijos bendruomene;

3. Neringa Kaziukaitytė, tel.: (8 612) 99 793 – atsakinga už komunikaciją su gimnazijos bendruomene;

4. Aušra Martinkienė, tel.: (8 655) 69 270 – atsakinga už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą;

4. Gimnazijos komandos vadovas informuoja apie krizę Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir kultūros skyriaus vedėją – Juliją Lukoševičių, tel. Nr. (8 347) 69 590, el. p. julius.lukosevicius@kedainiai.lt

5. Gimnazijos komanda kartu su vaiko gerovės komisija posėdžio metu aptaria šiuos klausimus (priklausomai nuo konkrečios krizės situacijos posėdžio darbotvarkė gali būti papildyta įtraukiant kitus aktualius klausimus arba sutrumpinta, jei kai kurie klausimai neaktualūs konkrečios krizės situacijoje):

5.1. Įvertina krizės paveiktų asmenų grupes (kurie bendruomenės nariai gali būti labiausiai paveikti);

Labiausiai krizės paveiktos asmenų grupės: *(bus įvardijama/nustatoma įvykus krizinei situacijai)*

5.2. Įvertina turimus psichologinės pagalbos gimnazijoje resursus, jei jų nepakanka, kreipiamasi į psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir informuoja Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir kultūros skyrių.

Psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) vardas, pavardė, telefono nr., el. paštas: Kėdainių švietimo pagalbos tarnybos direktorius Henrikas Vaicekaskas, tel. (8 347) 52544, mob.: +37062049229, el. p. direktorius@centras.kedainiai.lm.lt.

5.3. Sutaria, kokia informacija apie krizę ir jos valdymo veiksmus bus pateikiama atskiroms gimnazijos bendruomenės grupėms (mokiniam, tėvams (globėjams, rūpintojams), mokyklos darbuotojams, žiniasklaidai). Taip pat sutaria, kas, kada ir kokia forma pateiks parengtą informacinį tekstą;

5.4. Esant būtinybei sprendžia apie papildomų civilinės saugos ir (ar) greitosios medicinos pagalbos priemonių reikalingumą (policijos ir (ar) priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, greitosios medicinos pagalbos iškvietimą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

5.5. Svarsto būtinybę informuoti apie krizę kitas įstaigas ar institucijas (pvz., Vaiko teisių apsaugos tarnybos skyrių, kitas mokyklas, kurias gali paveikti krizė ar kt.) ir bendradarbiauti su jomis organizuojant ar vykdančiomis krizės valdymo veiksmus;

5.6. Mirties atveju aptaria dalyvavimą laidotuviuose visi mokyklos bendruomenės nariai turi būti informuoti apie laidotuvių laiką ir vietą; laidotuviuose dalyvauja tik norintys mokyklos bendruomenės nariai);

5.7. Atsižvelgus į konkrečios krizės aplinkybes ir remiantis posėdžio metu priimtais sprendimais kartu su VGK, rekomenduotinai konsultuojantis su Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyriumi ir Kėdainių švietimo pagalbos tarnyba, tikslina preliminarų krizės valdymo veiksmų planą;

5.8. Numato kito gimnazijos komandos posėdžio vietą ir laiką.

6. Apie krizę informuojama gimnazijos bendruomenė.

7. Labiausiai nukentėjusiems asmenims teikiama psichologinė ir (ar) kita pagalba.

8. Pasirūpinama, kad visiems bendruomenės nariams būtų prieinama informacija apie psichologinės pagalbos galimybes.

9. Mokinio ar kito bendruomenės nario mirties atveju pasirūpinama, kad jo vardas, pavardė būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių, pasirūpinama mirusiojo daiktais.

10. Gimnazijos komanda reguliariai aptaria krizės valdymo veiksmų eigą, veiksmingumą, prireikus keičia, koreguoja krizės valdymo veiksmų planą.
